SPORTUL magazin

DIALOG CU TRECUTUL

TURUL ROMÂNIEI? UN GIGANTIC VELODROM CU MILIOANE DE PRIVITORI!

CONFESIUNILE UNUI PIONIER, ÎNDEMNURILE UNUI ENTUZIAST

În anul 1934, un ziarist dădea viață primei ediții a Turului ciclist al României, împlinind un vis al sportivilor și stîrnind un imens interes public.

S-ar putea spune că atunci a fost promovată bicicleta în țara noastră. Satele prinse în itinerarul turului, tîrgurile, din cele despre care Mihail Sadoveanu scria că sînt așezări „în care nu se întîmplă nimic", așteptau cu înfrigurare „trecerea convoiului multicolor", localnicii manifestînd un entuziasm de la care păstrăm și azi o amintire plină de savoare. Se vestise prin ziare că e recomandabil ca locuitorii satelor de pe traseul turului să-i întîmpine cu flori și donițe cu apă potabilă, fie pentru ca, o clipă oprit, alergătorul să-și poată umple gura cu apă proaspătă, fie pentru a-și reface „plinul" gamelei; și se mai recomanda, de asemenea, ca cei de pe marginea șoselei să-i stropească pe alergători, ușor și cu grijă, să-i ajute să-și împrospăteze forțele fizice după lupta cu kilometrii, cu praful șoselelor noastre de pe atunci, și cu arșița.

...În preajma Turnului Severin, într-un sat oltenesc, niște gospodari entuziaști au răspuns chemării și, ca bune gazde, i-au stropit pe cicliști cu toată energia brațelor lor, astfel încît un concurent a fost chiar doborît de pe bicicletă de forța și cantitatea de apă ce pornise, simultan, din două donițe...

O adevărată psihoză ce cuprinsese masele, din care se deslușea interesul pentru spectacolul nou oferit publicului.

Iată ce a oferit atunci ziaristul Vasile Canarache, astăzi directorul Muzeului de arheologie din Constanța, cu care am stat de vorbă zilele trecute.

— Ce v-a îndemnat să realizați întîiul tur ciclist al României?

— Sînt inițiative, în viață, care se nasc dintr-un îmbold lăuntric, mai puternic decît deliberarea; simți că trebuie să dai viață unei năzuințe, a ta, sau care, în fond, exprimă un deziderat colectiv.

Esențialul e că visul, năzuința, au devenit proiect și acestea, la rîndul lor, realizare.

— Apreciați că acel „tur de început" a avut și rezultate educative pentru sportul nostru, în general, și pentru ciclismul românesc în special?

— O, da, desigur. Consider că cu acel „tur nr. 1" a fost construit capul de pod al unui drum nou — arc peste decenii — după cum această importantă competiție ciclistă poate constitui temelia unei încrederi în propriile noastre puteri organizatorice. Să mai spun cît de mult îndrăgesc această întrecere, care transformă drumurile țării într-un gigantic velodrom cu milioane de privitori? Să vă spun și ce doresc acum?

Va fi o mare sărbătoare cînd ciclismul românesc nu va mai însemna 100 de alergători și 5 milioane de privitori înșiruiți pe șosele ci cînd din 5 milioane de ciclo-turiști ce vor lua startul într-un uriaș ciclo-cros se vor desprinde 100 de protagoniști de talie internațională.

Ei, da, atunci vom avea ciclismul visat, ciclism de masă, ciclism competitiv, ciclism de clasă mondială.

Așadar, pe cînd oare și primul tur ciclist popular al României, deschis tuturor bicicliștilor care fac azi turism pe două roți, numai duminicile?

Pe cînd, deci, startul? La anul? Dar împreună cu ziarul SPORTUL și poate că mă prind să flutur eu steagul de start...

V. FIROIU

O fotografie document: Vasile Canarache dînd startul în primul tur ciclist al României (București, 1934).

Duminicile unui nesportiv

ALBIN MORARU

Omul care împlinește în această lună o jumătate de veac de activitate sportivă e încă sprinten și viguros. Atît de viguros, încît deunăzi, cînd ne-am strîns mîna într-o întîlnire neașteptată, a mea s-a cuibărit fragilă și speriată în palma lui ca un clește de oțel. Întorcînd capul după el, la despărțire, i-am văzut mersul elastic, vioi, de gimnast, peste care anii nu și-au îngrămădit poverile ca să-l năruiască, fiindcă mișcarea i-a scuturat de pe umeri ceea ce apasă și topește făptura noastră.

Omul acesta este Albin Moraru, primul maestru emerit al sportului la gimnastică. Odinioară, în Clujul tinereții noastre, am fost prieteni. Zic, am fost, fiindcă atunci ne vedeam des și ne confruntam de la o săptămînă la alta opiniile. Ne atașasem ambii, deși din motive deosebite, de profesorul Iuliu Hațieganu, acest Hippocrat modern, animator al medicinei, al sportului, al culturii românești. Albin Moraru a devenit curînd un mare organizator și susținător al gimnasticii la Cluj și în nordul țării. A devenit? Cred că a fost din totdeauna: pasionat, optimist, inteligent, el a făcut și a dres, de cînd îl țin minte, cu o profundă convingere în virtuțile eugenice și civice ale educației fizice. Firea lui onestă și generoasă, îmbinată cu bunul simț, a convins și pe alții. Și timp de o jumătate de veac, Albin a transformat fiecare concurs clujean de gimnastică, într-o mică sărbătoare a forței, a frumuseții și a grației: Am asistat, de mult, la un astfel de concurs, unde evolua tineretul satelor din ținuturile someșene. Cu pielea cărămizie de arșița cîmpului și de vînturi, băieții și fetele de la țară au desfășurat atunci un joc cinetic de o neînchipuită energie și armonie. Dialectica aceasta a euritmiei corporale era condusă de Albin. Ca un dirijor inspirat, el comanda mișcările cu o patimă nobilă, ce i se descărca prin mîini, prin tendoane, prin ochii ce scăpărau scîntei de voie bună.

Tot mai de mult, l-am auzit asemănînd pe tinerii care nu descoperiseră bucuria și plăcerea gimnasticii cu niște gasteropozi retrași în scoică. „Hai, afară, la soare, la lumină, la aerul proaspăt al primăverii, ca să fiți la fel cu statuile apolinice ale lui Praxitel!" spunea Moraru. Pe vremea aceea, am cîntat cîtva timp la pian pentru grupele de gimnaști al căror antrenament îl supraveghea. Și, într-o seară, m-a dus să-i văd colecția de medalii, insigne, diplome, fotografii, trofee de lauri pe care le aduna într-o vitrină din salon.

De atunci, dintr-o vitrină s-au făcut două, pe urmă trei, în sfîrșit o adevărată expoziție, care merită a fi văzută de cît mai mulți dintre tinerii ce se pregătesc pentru viață, cultivîndu-și spiritul și corpul deopotrivă. Au ce să învețe de la Albin Moraru: dacă nu altceva, măcar modul în care frumusețea asigură o natură surizătoare și sprintenă omului, felul cum vigoarea fizică influențează pozitiv și stilul interior al vieții sufletești.

George SBÂRCEA

PESCUIM „MONȘTRI"

Amicul meu, pescar sportiv de-o lună, este om în toată firea, dar e entuziast ca un preșcolar. Auzise el că la Dunăre mușcă somn mare. „Dacă dai cu broască, prinzi un monstru de 50 de chile! Și mai mare! Dar, Doamne ferește, îți rupe sculele!..."

Așa spunea. Și n-a fost chip să nu plecăm; ne-am dus la Dunăre. La Giurgiu, ceva mai în aval de oraș.

— Eu mă duc să caut broaște, a zis amicul și a dispărut în zăvoi, în vreme ce eu montam lansetele. Și nici n-am sfîrșit bine treaba, că el a și venit în fugă cu-n broscoi mare și rîios, pe care-l purta spînzurat de un picior. Și avea broscoiul niște ochi umflați!

— Ce vrei să faci cu dihania asta? Ar fi în stare să-ți înghită orice pește s-ar apropia de cîrlig!... A aruncat dihania și a înțeles că pentru somn, fie el chiar și cel mare, e nevoie de o broscuță cît o monedă de 25, sau de o lipitoare. S-a dus și a adus degrabă trei lipitori. La o lansetă destul de flexibilă, cu o mulinetă bine reglată și cu un fir de 0,40 mm (special pentru monștri!) am pus în cîrlig o lipitoare. Apoi am aruncat momeala în larg și l-am plantat pe el lîngă lansetă, cu explicațiile de rigoare. Mi-am pregătit și eu o lansetă, iar în cîrlig am pus mămăligă. Nu credeam să fie pe-acolo vreun somn. După ce mi-am fixat lanseta în suport, m-am răstignit în iarba de pe mal și am început să privesc cerul de deasupra. Și era o liniște și o pace acolo, pe malul apei!... Dar n-a durat mult; deodată a răsunat un răcnet de s-a cutremurat zăvoiul. Amicul meu răcnise. N-a mai fost nevoie să traduc răcnetul, că am văzut cum lanseta mea dădea semne de mare luptă, undeva sub apă. Încet, cu multă răbdare (aveam un fir foarte subțire) am scos cu bine la mal un crap frumos: peste trei kilograme. După ce amicul meu, de bucurie, a epuizat întreaga gamă de dansuri rituale ale cafrilor, l-am sfătuit să nu facă zgomot, altfel adio alt pește... M-a ascultat, după ce i-am promis, în contul Dunării, un somn ca lumea. Deși nu credeam (pescuitul electric care se practică pe Dunăre anulează aproape toate șansele pescarilor sportivi), minunea s-a produs...

A început ca și în primul caz; adică cu un răcnet formidabil. Mai puternic decît prima dată. Era și cazul. Lanseta lui se făcuse semicerc, iar frîna de fir cîrîia amarnic. După ce l-am mai sfătuit o dată să rămînă calm (deși, surescitat, el nu mai putea primi nici un sfat), am apucat gafa și am intrat în apă...

Am prins, de cînd sînt, mulți somni, dintre care mulți au fost mari. Mai mari ca acela pe care amicul meu îl aducea obosit, în sfîrșit, după o lungă luptă, spre mal. Dar teamă ca atunci, teamă că aș putea greși lovitura de gafă, nu mi-a fost niciodată. Dacă i-ar fi scăpat somnul acela, amicul meu nu mi-ar fi iertat-o nici în vecii vecilor. Dar, n-am greșit lovitura și, amîndoi, am scos apoi pe mal o namilă de somn lungă de aproape un metru și jumătate, care a cîntărit mai bine de 18 kilograme

Cît despre amicul meu, el și acum arată oricui vrea să vadă o închipuită vînătaie pe picior. Cică l-ar fi lovit somnul cu coada, după ce l-a tras pe mal. „Monstru, nu alta!..." zice el. Așa o fi...

Ilie CÂRCIU

VI-L PREZENTĂM PE ȘTEFAN TAPALAGĂ, MAESTRU AL SPORTULUI LA SCRIMĂ

Și-a început activitatea sportivă devreme: la 14 ani. Asta s-a petrecut în 1947, în cadrul colectivului sportiv Progresul Finanțe-Bănci (al cărui președinte era chiar tatăl celui care formează subiectul materialului de azi). A trecut apoi la „Știința", de unde, după un popas relativ scurt, s-a stabilit la C.C.A pentru mai mulți ani.

ADMIRÎNDU-L PE JEAN MARAIS...

Complimentar activității de pe planșă, a practicat voleiul și călăria, făcînd și lungi ieșiri cicloturiste. Ba, a încasat și o serie de pumni zdraveni la sala de box a C.C.A., sub privirea amuzată a antrenorului Marcu Spakov. Marea dragoste sportivă a fost, însă, disciplina romantică: SCRIMA.

Un ochi mai stăruitor ar fi putut observa, de altfel, la elevul de liceu Ștefan Tapalagă, proaspăt floretist, o încîntare și o dăruire deosebite cînd se afla pe planșă.

Obîrșia acestei comportări ne-a dezvăluit-o însuși Fănică: **„Se cuibărise în mine, din ce în ce mai adînc, dorința — nemărturisită încă — de a deveni artist. Filmele cu Jean Marais le vedeam de cîte 7 sau 8 ori. Mă visam spadasin în viitoare piese de teatru sau filme, la noi în țară, ori — cine știe — peste hotare. Ce nu ți se pare posibil cînd ai 16 ani"?...**

DEVINE MAESTRU AL SPORTULUI

Planșa a fost scena pe care, aproape zilnic, își petrecea multe ore. Și roadele n-au întîrziat, Tapalagă devenind un floretist de frunte. A făcut parte din echipa C.C.A. care a cîștigat de 7 ori campionatul țării. În 1955 i s-a decernat titlul de maestru al sportului, ca urmare a unor valoroase comportări în importante concursuri din țară și de peste hotare (Budapesta, Varșovia etc.); iar un an mai tîrziu a cucerit și titlul de campion național, la individual.

Planșei și, implicit, colegilor de sport (V. Chelaru, A. Vîlcea, I. Silaghi, T. Mureșan etc., etc.) le-a spus adio în toamna anului 1957, cînd a înlocuit planșa cu scena — din sala de cursuri a Institutului de Teatru (clasa maestrului Ion Fintești).

CREDINCIOS SPORTULUI, ACEST PRIETEN NECESAR AL ARTIȘTILOR

A rămas credincios sportului, continuînd să-l practice adesea, dar... fără ambiția performanței. Apoi, cunoștințele căpătate pe planșă a început să le aplice și în teatru. (Sînt destule prilejuri în care unui actor i se cer reale calități de sportiv). A montat scenele de luptă din piesele „Cyrano de Bergerac", „Romeo și Julieta" și altele.

„Faptul că am făcut sport și mai fac (de cîte ori timpul îmi permite) mi-a ajutat foarte mult în activitatea artistică, subliniază interlocutorul nostru. De pildă, în filmul „Împușcături pe portativ" sau în piesa de teatru „Rinocerii" (în care trebuia să mă arunc pe fereastră); iar recent, în rolul titular din filmul „Vin cicliștii". Fără falsă modestie, vă mărturisesc că, în filme, nu apelez la obișnuitele dubluri, oricît de dificile ar fi secvențele".

Așadar, talentatul actor este propriul său... cascador (ca și Jean Marais), continuînd să obțină... performanțe.

LA ȘCOALA LUI JACQUES LECOQUE

Fidel preocupărilor artistice, împletite cu sportul, a urmat în anul 1966 (împreună cu alți 45 de actori tineri din mai multe țări) cursurile binecunoscutei școli a lui Jacques Lecoque, de la Paris. În această școală se perfecționează mișcarea, dansul, pantomima și actoria, punîndu-se un accent deosebit pe plastica scenică.

Cunoștințele acumulate acolo le-a împărtășit colegilor, mai tineri și mai vîrstnici, în cadrul unui curs de două luni, ținut la A.T.M. Cursul s-a terminat. Asta nu înseamnă însă că Tapalagă a încetat să dea indicații în acest sens, cînd este nevoie, în diferite piese de teatru...

Emil IENCEC

RĂSPUNDE Ion Poștaș

GRIGORE TOLOACA, ALBA IULIA. Ca de obicei, nu vă lipsește umorul! Am reținut, deci, două dintre reflecțiile dv., intitulate „Sportive și nu prea...":

•• Fuga... de răspundere nu este un sport. Dar se poate spune, cu certitudine, că este un act nesportiv.

•• Boxeri! Nu confundați... RINGURILE. Și nici jocul de picioare cu twistul!

SIMION GHEORGHE, BUCUREȘTI. 1) În liga I a campionatului englez de fotbal activează 22 de echipe; 2) Adresa clubului Internazionale Milano? Echipa milaneză, mai susceptibilă acum ca oricînd, s-ar putea considera jignită primind o scrisoare cu adresa amănunțită: sectorul, strada, numărul. Ajunge: Internazionale — Milano. Poate că vă ajută cineva să redactați scrisoarea în italiană. Aveți mai mulți sorți de izbîndă; 3) Iuliu Baratki a murit acum 7 ani.

I. GHINESCU, COMUNA BOTENI. Propuneți ca „echipa etapei" să fie alcătuită numai din jucători care obțin note de 9 și 10. Propunerea este nerealistă. Riscăm, în unele etape, să prezentăm o formație redusă, de... miuță!

ȘTEFANIA GRUNZU, BRAȘOV. S-a creat o oarecare confuzie. Recenta sărbătorire de la Petrolul a vizat cei 10 ani de cînd clubul ploieștean activează în actuala formă organizatorică. Dar Petrolul, ca echipă de fotbal, are în urmă un trecut de aproape 50 de ani. Actualul ei antrenor, Ilie Oană, a jucat la această echipă cu 25—30 de ani în urmă, cînd ea se numea Juventus.

NICOLAU TEODOR, BRAȘOV. Aveți dreptate numai cînd vă referiți la diferențe mai mari, de 3 sau 4 minute. În rest, cronicarii sportivi pot adăuga sau, dimpotrivă, scădea o jumătate de minut, atunci cînd golul s-a marcat în mijlocul acestui interval de timp. Așadar, un gol înscris, să zicem, în min. 25 și 30 de secunde poate fi înregistrat fie ca un gol marcat în min. 25, fie ca un punct realizat în min. 26.

NICOLAE DRAGHICI, TIMIȘOARA. Ion Ionescu are 30 de ani. I-a împlinit la 4 aprilie. N-are rost, nu e așa, nici la bărbați, să socotim și lunile! Primul carnet de legitimare: în 1957, la TAROM. Înainte de a veni la Rapid, a jucat la C.S.U. (Politehnica) București.

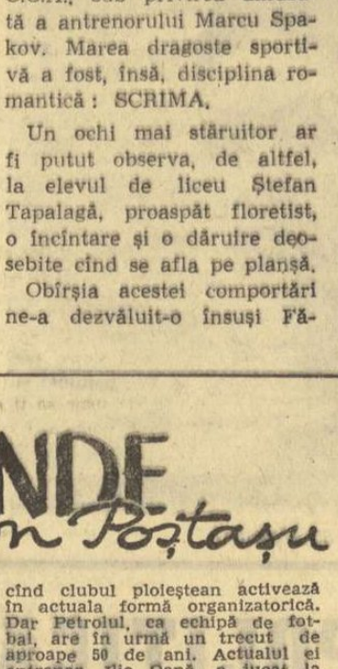

PETRICA DUMITRU, GALAȚI. 1) Vreți să știți dacă Galațiul a avut și o altă echipă în divizia A, în afară de Siderurgistul? Da: Gloria, în ediția 1940—1941. Gălățenii s-au clasat atunci pe locul 12, din 13 echipe. Dar tot au avut o satisfacție: i-au întrecut pe brăileni (F.C. Brăila), clasați pe ultimul loc! 2) **„Cînd va avea și Galațiul o echipă de fotbal în divizia A, formată din jucători gălățeni? La ora actuală, numai doi dintre jucătorii care evoluează la Oțelul și Politehnica sînt gălățeni".** Nu vă pricepeți în ale fotbalului! La Galați îi căutați dv. pe gălățeni? Căutați-i la Iași, la Bacău, la București!...

IMRE AGOSTAN, VATRA DORNEI. Echipele de fotbal ale României și Spaniei nu s-au întîlnit în vremea cînd poarta spaniolilor era apărată de faimosul Zamora. Singurele întîlniri dintre reprezentativele celor două țări au avut loc la 1 și 25 noiembrie 1962, în cadrul campionatului european. În primul meci, la Madrid, gazdele au cîștigat cu 6—0, formația noastră în acest joc fiind următoarea: Sfetcu — Georgescu, Macri — P. Emil, Nunweiller III, Koszka — Ivansuc, Ozon, Marin Voinea, D. Popescu, Ghergheli. La București, cu o formație radical modificată: Voinescu — Popa, Ivan — P. Emil, Nunweiller III, Koszka — Pîrcălab, Constantin, Manolache, Ghergheli și Tătaru — am cîștigat noi cu 3—1 (2—0). În min. 3 a fost 2—0! A jucat și Amancio în acest meci: inter dreapta.

CĂLIN LUCIAN, CĂLĂRAȘI. Cunoaștem rezultatele aruncătorilor noștri de greutate. Sînt la nivelul celor ce se obțineau acum 20 de ani. Am citit și poezia dv. scrisă pe această temă. Așteptăm o îmbunătățire a performanțelor. Atît la ei, cît și la... dv.!

Ilustrații: **N. CLAUDIU**

ATENȚIUNE PĂRINȚI...
S-A APROPIAT DESCHIDEREA NOULUI AN ȘCOLAR
CUMPĂRAȚI CHIAR AZI PENTRU COPIII DVS.
UNIFORMELE ȘCOLARE NECESARE

REFLECȚIILE UNUI ANTRENOR

— A urca spre culmile măiestriei sportive este ca și cum ai străbate un teren mlăștinos: nu poți face nici un pas la întîmplare;

— Pentru luptător, fiecare priză este o... premieră

— Marii campioni sînt cei ce cunosc valoarea micilor amănunte în sportul lor.

— Amintește-ți nu numai de succesele tale, dar și de strădaniile cu care ai reușit să le obții.

— Poți să pierzi un meci, dar nu și voința de a nu mai pierde.

— Antrenorul rămîne un elev pînă la sfîrșitul carierei lui.

— În sport ca și în dragoste nu faci nimic numai cu voința.

— Gloria nu-i pierde decît pe cei care nu au meritat-o.

— Antrenorul trebuie să aibă propria lui concepție creatoare și, în plus, voința de a o pune în aplicare cu orice preț.

— „Stelele" sportului se deosebesc de cele cerești prin aspirațiile lor.

— Înainte de a o primi pe Themis pe terenul de sport ar trebui să punem pe propria-i balanță conștiința și principiile sale.

RAIKO PETROV
antrenor emerit de lupte din R. P. Bulgaria

BANII ÎNAPOI!

Un fapt cu totul ieșit din comun a trebuit să fie judecat de Tribunalul din München. Unul dintre suporterii înflăcărați ai echipei locale, Borussia, s-a prezentat a doua zi după meciul Borussia—München 1860 la judecătoria municipală, intentînd acțiune împotriva echipei preferate. El a solicitat despăgubiri de... 14 mărci!

Întrebat de un ziarist de la „Sport Kurier" ce l-a determinat să se adreseze tribunalului, spectatorul cu pricina a explicat: **„Vreau despăgubiri de 14 mărci — exact costul biletului de intrare, pe care scria „bilet de fotbal". Cum cele două echipe n-au jucat fotbal nici 5 minute din 90, consider că plata celor 14 mărci nu se justifică. Asta e înșelătorie curată!"** În timp ce procesul e pe rol, comentariile ni se par de prisos...

Poate că iau aminte și fotbaliștii noștri...